

Kvinnehelse

Sanitetskvinnene i dag

Norges **største** frivillige kvinneorganisasjon

Nasjonal påvirker for **kvinnehelse**

Nasjonal beredskapsorganisasjon

Stor **ideell** aktør

GÅ I FRONT

for kvinnehelse

Ny forskning viser at 8 av 10 har store menssmerter: – Så vondt at det føles som jeg må spy

Helseforskningen har sviktet kvinner

KRONIKK: Kvinner må i snitt vente åtte dager lenger enn menn på riktig diagnose ved akutt sykdom. For kroniske sykdommer er forskjellen 51 dager.

Kjenner du på hjerteflimmer, bør du være mann. Foto: NTB

Av Liv Bjørnhaug Johansen
Sykepleier og forfatter

Publisert: 28. september

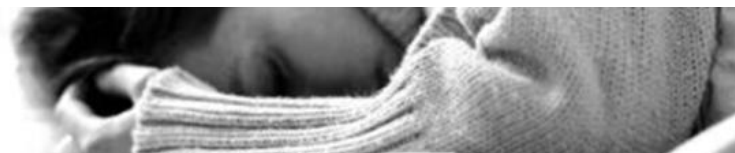
Merete fekk eit brutalt møte med overgangsalderen: – Eg trudde arbeidslivet var over

Nytt forskingsprosjekt meiner det er sjokkerande lite kunnskap om ein fase alle kvinner må gjennom. Meiner sjukefråværet kan reduserast med enkle grep.

May Britt jaktar fortvilt plast not plagene, men det er tom overalt

Å ei lukka, landsdekkande facebookgrupp vinner i overgangsalderen tips om nye forar. May Britt Nilsen Heimark har leita i eit tan hell.

Ny studie: Kvinner med PCOS kan ha 8 ganger økt selvmordsrisiko

Norsk overlege sier studien er viktig, og at dette er noe helsepersonell og leger må kjenne til.

Online (24) brukar morfin og smertemaskin å kome seg gjennom dagane

Opnar ei ny teneste med eit viktig mål: Unngå at hamnar i det same smertehelvetet som Caroline 21.

MÅ: Regjeringa fastslå i 2023 at kompetansen på endometriose jamt over er for dårlig i Noreg, startar ei ny nasjonal teneste. Eitt mål er å fange opp sjukdomen tidlig – slik at jenter slepp å bli så smertefulle som Caroline Potterseth (24) er.

KRISTIAN NILSEN

Kristi Kjøglstad
Journalist

Malene Solheim
Journalist

Publisert i dag kl. 08:48

sevesenet er ikke lagd for kvinner

Dei fleste myndigheter vært godt kjent med at kvinner får dårligere helsehjelp enn menn - uten å gjøre det. Her skriver kronikkforfatteren.

TAPERE: Kvinner blir tapere i et helsevesen som ikke er lagd for dem, skriver Liv Bjørnhaug Johansen. Illustrasjonsbilde: BearFotos / Shutterstock / NTB

Vi vet fortsatt for lite om kvinnehelse.

**Men hva mener vi egentlig
når vi sier kvinnehelse?**

Kvinnehelse er sykdommer og lidelser som:

- bare rammer kvinner
- rammer flere kvinner enn menn
- har andre konsekvenser for kvinner enn for menn

For eksempel:

*At kvinnekroppen i mange tilfeller reagerer annerledes enn en manns kropp.
At kvinner og menn lever ulike liv, og det påvirker helsen vår ulikt.*

Hva påvirker kvinnens helse:

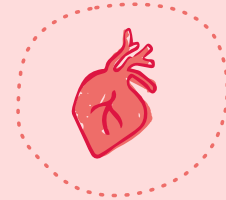
- *Sosiale faktorer*
- *Biologiske faktorer*

- Hormonelle endringer og livsfaser
- Svangerskap og reproduksjon
- Kroniske og komplekse lidelser

Kvinner og menn er ikke like. Verken utenpå eller inni.

- Kvinner menstruerer, kan bli gravide og føder barn.
- Kvinner er gjennom livet mer påvirket av hormonelle endringer.
- Kvinner lever lenger enn menn, men har færre friske leveår, og er mer utsatt for kronisk sykdom.

Kvinner er ikke små menn

HJERTET

Kvinner har mindre hjerte enn menn, men sterkere pumpekraft. Flere menn enn kvinner får akutt hjerteinfarkt, men flere kvinner lever med hjertesvikt.

LUNGER

Kvinnens lungevev har mer av et enzym som gjør dem mer utsatt for lungekreft ved røyking.

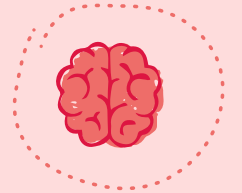
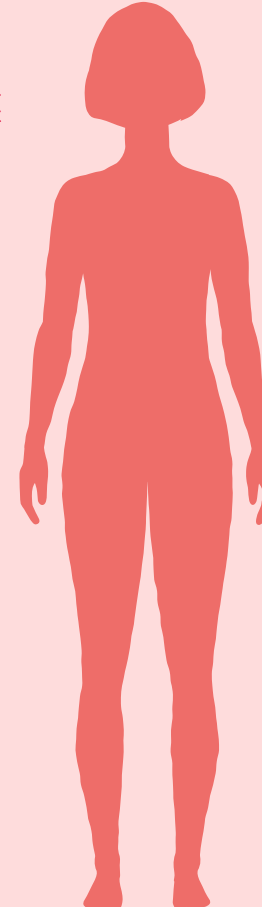
LEVER

Kvinner har ulik enzym-aktivitet i leveren enn menn. De er mer utsatt for bivirkninger av medisiner.

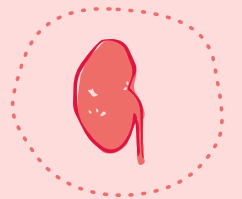
SKJELETT

Kvinner mister beinmasse etter overgangsalderen og er mer utsatt for brudd.

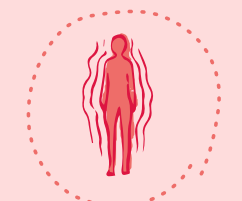
HJERNE

Kvinner er mer utsatt for angst, depresjon og PTSD og får oftere demens.

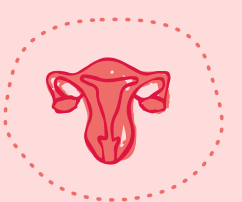
NYRER

Kvinner har langsommere nyrefiltrasjon (GFR) enn menn.

IMMUNSYSTEMET

Kvinnens arvestoff inneholder flere gener som gjør immunforsvaret mer avansert. Det gjør at vi lever lenger, men er mer utsatt for kronisk sykdom.

LIVMOR

Kvinnens menstruasjonssyklus påvirker hele systemet. For eksempel endres kroppstemperatur og metabolisme.

Det har man vel tatt høyde for ...?

Nei, dessverre.

**Veldig mye av vår medisinske kunnskap er
basert på forskning på menn.**

Fordi:
**frem til nittitallet ble kvinner i fruktbar alder
holdt utenfor medisinsk forskning.
Fortsatt er vi ofte underrepresentert.**

**Også fordi vi har store hormonelle
endringer gjennom kvinnelivet.**

Vi løser ikke

kvinnens helseutfordringer

ved å forske på menn!

Så når det meste av medisin og behandling er basert på forskning av mannens kropp, eller ikke har tatt høyde for forskjell på kvinner og menn...

Hva skjer når kvinner blir syke?

1 av 2 kvinner med **hjertesvikt** får ikke tilstrekkelig behandling

Nær **4 av 10** kvinner lever med **langvarig smerte**

3 av 4 som forsøker å ta **selvmord**, er kvinner

1 av 10 kvinner har **endometriose**, og det tar i snitt 7 år å få en diagnose

Vi mangler kunnskap om årsaker til og behandling av sykdommer som oftest rammer kvinner, som eks. **fibromyalgi, ME, endometriose og lipødem**

Fødselsdepresjon rammer mellom **7 og 13%** av fødende kvinner

Kvinner er mer enn **dobbelt** så ofte som menn sykemeldt med **psykiske helseplager**

2 av 3 kvinner i **overgangsalder** har plager som påvirker livskvalitet og produktivitet

Mellom **10-20%** Av kvinner får en kronisk lidelse i vulva

1 av 8 har **PCOS** - en hormonell forstyrrelse som gir helseproblemer

1 av 5 kvinner har vært utsatt for **grov, gjentakende partnervold**

**Med mannen som norm,
blir kvinnen en avviker.**

Sanitetskvinnene mener:

Vi trenger
likeverdige, ikke like,
tjenester

For å få til det, må vi:

- Forske mer på kvinnehelse.
- Sikre at helsetjenestene utformes med kunnskap om at kvinner og menn er ulike.
- Helseprofesjonene må lære om kjønn og kvinnehelse.
- Finansieringsordninger må gjøre det lønnsomt å prioritere kvinnehelse.
- Behandlingstilbudet for kvinnespesifikke lidelser må utvides og forbedres.

I dag har ingen faglige organer særskilt ansvar for kvinners helse eller kjønns betydning for helse.

Kvinnehelseutvalget foreslo

75 forebyggende tiltak og

1 milliard kroner til kvinnehelse.

som Sanitetskvinnene støtter.

**Ja, det koster å ta
kvinnehelse på alvor.**

**Men det koster mer
å la være.**

Spiseforstyrrelser: 26 MRD
Endometriose: 13 MRD
Osteoporose: 6 MRD
MS: 12 MRD

Hva gjør Sanitetskvinnene?

Forskning på kvinners helse

- Vi har finansiert forskning siden 1916
- NKS forvalter årlig mellom 20 millioner kroner fra egne fond og gjennom Stiftelsen Dam
- Vi tetter kunnskapshull og løfter frem ny kunnskap om kvinners helse
- Et forskningsløp kan anslås å koste rundt 900 000 per år
- De fleste forskere vi finansierer er kvinner

Vinner av forskningsprisen 2023. Professor og forsker innen farmasi, Hedvig Nordeng

Politisk påvirkning

Vi arbeider politisk for kvinnehelse og trygge lokalsamfunn

- Vi deltar på høringer, møter politikere, bruker media og egne kanaler for å spre informasjon om våre politiske saker.
- Under fastelavnskampanjen møter vi statsråder, partiledere og stortingsrepresentanter.

Våre viktigste politiske saker innen kvinnehelse:

- hormonbehandling for overgangsplager på blå resept
- bedre finansiering av kvinnehelse i sykehusene
- styrket kommunehelsetjeneste
- eget forskningprogram for eldre kvinners helse
- opptrappingsplan for flere jordmødre
- bedre oppfølging av kvinner før, under og etter fødsel

- Vår frykt er at dette arbeidet tar veldig, veldig lang tid og at kriteriene for hvem som kan få dekket behandlingen på blå resept bare utvides litt, sier Maren Mjøs Kurdøl, politisk seniorrådgiver i [Sanitetskvinnene](#).

Maren Mjøs Kurdøl
Sanitetskvinnene

En av organisasjonens fanesaker er hormonbehandling for kvinner på blå resept nå.

I regjeringens forslag til statsbudsjett finner ikke organisasjonen noen spor av satsing på området, tross fagre løfter i valgkampen.

Sanitetskvinnene savner satsning på vold, kvinnehelse og beredskap i statsbudsjettet

15.10.2025 17:39:26 CEST | [Sanitetskvinnene](#) | Pressemelding

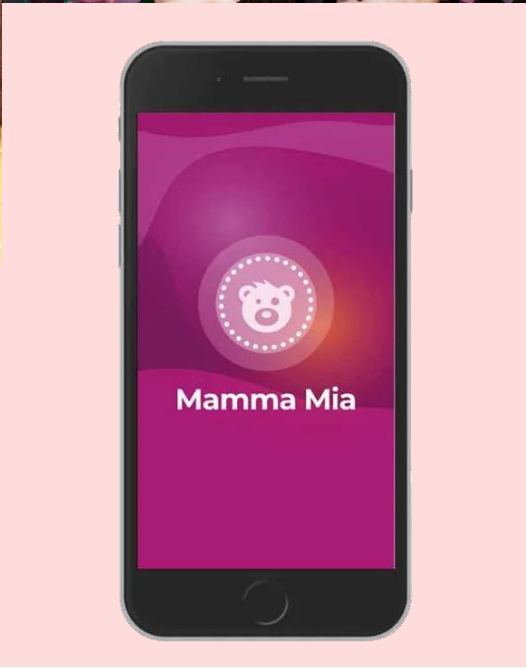
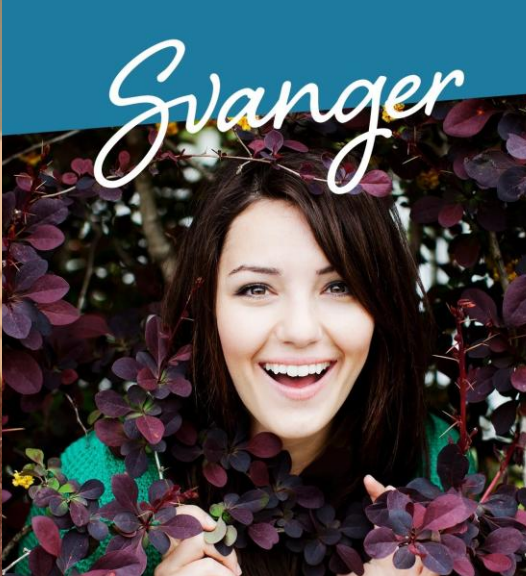
Norges største kvinneorganisasjon er skuffet over manglende satsning på kvinnehelse, frivillig beredskap og forebygging av vold, men roser regjeringens løft for eldre.

Etablerer NKS Kvinnehelsehus

- Et inkluderende lavterskeltilbud
- Skal sikre tilgang på helsetilbud, aktiviteter, kunnskapsformidling og møteplasser. Kvinner skal få kunnskap og verktøy til å ta helsefremmende valg og øke sin samfunnsdeltakelse.
- Våre møteplasser skal være lett tilgjengelige, livssynsnøytrale og inkluderende
- Våre frivillige driver mange av aktivitetene på huset. Frivilligheten er tett på behovene i befolkningen, og når ut til sårbare grupper som det offentlige helsevesenet ikke så lett fanger opp.

Kampen mot endometriose

Så mange som **hver tiende kvinne** i verden har endometriose. Likevel kan det ta mange år å få riktig diagnose og behandling. I Norge tar det gjennomsnittlig sju år å få stilt denne diagnosen. Per i dag kan man kun oppdage endometriose gjennom inngrep. Behandling mangler...

Takk for meg

Bli vår støttespiller: [Sanitetskvinnene.no](https://www.sanitetskvinnene.no)

Sanitetskvinnene

STØTT OSS
vipps til 0803